

Χρ. Σταϊκούρας: Οι πρωτοβουλίες αναβάθμισης και ενίσχυσης της ασφάλειας των υποδομών και των μεταφορών της χώρας

2023/10/26 10:42 στην κατηγορία ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ

Τις δέσμες πολιτικών πρωτοβουλιών, που έχει αναλάβει το υπουργείο από την αρχή της νέας διακυβέρνησης, με στόχο την αναβάθμιση και ενίσχυση της ασφάλειας των υποδομών και των μεταφορών, και της συνδεσιμότητας στην ευρύτερη περιοχή, παρουσίασε ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, Χρήστος Σταϊκούρας.

Ο υπουργός, μιλώντας σε συνέδριο, ανέλυσε διεξοδικά τις δέσμες πολιτικών ως εξής:

1. Η υλοποίηση δημοσίων έργων. Εκατοντάδες μικρά και μεγάλα έργα βρίσκονται σε εξέλιξη σε όλη την επικράτεια, με στόχο τις σύγχρονες υποδομές και τις ασφαλείς μεταφορές. Ανάμεσα τους και μεγάλα εμβληματικά έργα.
2. Η υλοποίηση μεγάλων αρδευτικών, εγγειοβελτιωτικών και αντιπλημμυρικών έργων.
3. Ο έλεγχος και η συντήρηση υφιστάμενων έργων υποδομής, όπως οι γέφυρες, που αποτελούν σημαντικό μέρος του δομικού πλούτου της χώρας μας. Σήμερα, μάλιστα, εκδόθηκε Υπουργική Απόφαση για την έγκριση του Κανονισμού Επιθεώρησης και Συντήρησης Γεφυρών, καθώς και για τη συγκρότηση της Διοικητικής Αρχής Γεφυρών.
4. Η μεταρρύθμιση του ελληνικού σιδηροδρόμου, παρά τις νέες δυσκολίες που προέκυψαν από τις πρόσφατες φυσικές καταστροφές.
5. Η περαιτέρω ενίσχυση της ασφάλειας των αεροδρομίων, των αερομεταφορών και της αεροναυτιλίας.
6. Η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των μεταφορών, άρρηκτα συνδεδεμένη με τις υποδομές. Τα νέα έργα υποδομής πρέπει να διασφαλιστεί ότι είναι ανθεκτικά στο κλίμα, συνάδουν με τους περιβαλλοντικούς στόχους, και διασφαλίζουν συνέχεια σε απρόβλεπτες καταστάσεις, οφειλόμενες σε φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές.
7. Η άμεση αποκατάσταση των ζημιών στις υποδομές των πληγείσων περιοχών, με έργα υψηλότερης ανθεκτικότητας. Στην κατεύθυνση αυτή υπήρξαν άμεσες κυβερνητικές πρωτοβουλίες για την εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων.

Στο τέλος της τοποθέτησής του, ο κ. Σταϊκούρας τόνισε: «έχουμε την ισχυρή

βούληση να τρέξουμε με καλούς ρυθμούς, με ποιότητα και αποδοτικότητα, ώστε σε τέσσερα χρόνια, να μπορούμε τεκμηριωμένα να ισχυριζόμαστε ότι η χώρα μας ενισχύει τη θέση της ως θετικό παράδειγμα, ως “παίκτης” θετικής μνημόνευσης».

Το πλήρες περιεχόμενο της ομιλία Χρ. Σταϊκούρα

Η θεματική του σημερινού Συνεδρίου ενσωματώνει τρεις από τις βασικές έννοιες και προτεραιότητες της πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών: αυτής της αναβάθμισης των υποδομών, της ενίσχυσης της ασφάλειας των υποδομών και των μεταφορών και της συνδεσιμότητας στην ευρύτερη περιοχή.

Η επίτευξη αυτών εδράζεται σε συγκεκριμένες δέσμες πολιτικές.

1η Δέσμη Πολιτικών: Η υλοποίηση δημοσίων έργων.

Βρίσκονται σε εξέλιξη εκατοντάδες μικρά και μεγάλα έργα σε όλη την επικράτεια, με στόχο τις σύγχρονες υποδομές και τις ασφαλείς μεταφορές. Ανάμεσα σε αυτά και τα μεγάλα, εμβληματικά έργα.

Το Μετρό Θεσσαλονίκης θα λειτουργήσει μέσα στο 2024.

Σημαντικό τμήμα του Ε65, μέχρι την Καλαμπάκα, παραδίδεται τους πρώτους μήνες του 2024.

Ο αυτοκινητόδρομος Πάτρα – Πύργος προχωρά, σε ποσοστό ολοκλήρωσης 25% του έργου μέχρι σήμερα.

Η οδική σύνδεση Άκτιο – Αμβρακία θα παραδοθεί, στο σύνολό της, εφέτος.

Η κατασκευή της Ανατολικής Εσωτερικής Περιφερειακής της Θεσσαλονίκης (Flyover) ξεκινά τον επόμενο μήνα.

Ο οδικός άξονας Ιωάννινα – Κακκαβιά επαναδημοπρατήθηκε.

Όπως και τμήμα του οδικού άξονα Λαμία – Καρπενήσι.

Ο οδικός άξονας Μπράλος – Άμφισσα και η παράκαμψη της Χαλκίδας ξεκινούν να κατασκευάζονται μέσα στις επόμενες εβδομάδες, με πρόδρομες εργασίες να υλοποιούνται σε κάποια τεχνικά έργα.

2η Δέσμη Πολιτικών: Η υλοποίηση μεγάλων αρδευτικών, εγγειοβελτιωτικών και αντιπλημμυρικών έργων, διότι τα άλλα ανήκουν στις περιφέρειες. Σήμερα, βρίσκονται σε εξέλιξη μελέτες, ύψους 28,9 εκατ. ευρώ, για 11 μεγάλα αντιπλημμυρικά έργα. Υλοποιούνται άλλα 10, συνολικού ύψους 344 εκατ. ευρώ, στις Περιφέρειες Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου. Επίσης 4 έργα, ύψους

197 εκατ. ευρώ, είναι υπό ανάθεση. Όπως υπό ανάθεση είναι και 2 έργα ΣΔΙΤ, ύψους 497 εκατ. ευρώ.

Στα ανωτέρω, προστίθενται 49 μεγάλα αρδευτικά έργα που έρχονται στην ευθύνη υλοποίησης του Υπουργείου από το Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προϋπολογισμού 642 εκατ. ευρώ, και τα οποία βρίσκονται σε διαφορετικές φάσεις ωρίμανσης.

3η Δέσμη Πολιτικών: Ο έλεγχος και η συντήρηση υφιστάμενων έργων υποδομής. Για παράδειγμα, οι γέφυρες αποτελούν σημαντικό μέρος του δομικού πλούτου της χώρας μας.

Σήμερα προχωράμε στην έκδοση Υπουργικής Απόφασης για την έγκριση του Κανονισμού Επιθεώρησης και Συντήρησης Γεφυρών, καθώς και για τη συγκρότηση της Διοικητικής Αρχής Γεφυρών.

Με τον τρόπο αυτό καθορίζονται οι υποχρεώσεις των φορέων λειτουργίας και συντήρησης των γεφυρών και προσδιορίζεται η ακριβής μεθοδολογία για την καταγραφή και παρακολούθηση της κατάστασης και της συντήρησης όλων των γεφυρών της χώρας, με μήκος μεγαλύτερο των 6 μέτρων.

Μέσω της ψηφιακής αυτής εφαρμογής θα γίνεται η πλήρης καταγραφή και αποτύπωση της κατάστασης και των ενεργειών για τη συντήρηση και λειτουργία των γεφυρών από τους αρμόδιους κατά περίπτωση φορείς λειτουργίας και συντήρησης, καθώς και η συστηματική παρακολούθηση από τη Διοικητική Αρχή Γεφυρών της εφαρμογής του Κανονισμού.

4η Δέσμη Πολιτικών: Η μεταρρύθμιση του ελληνικού σιδηροδρόμου.

Εργαζόμαστε προς αυτή την κατεύθυνση, παρά τις νέες δυσκολίες που πρόσφατα προέκυψαν.

Υπογράψαμε συμβατική συμφωνία με τον ΟΣΕ, η οποία προβλέπει σημαντική αύξηση της ετήσιας χρηματοδότησης από τα 45 εκατ. ευρώ στα 75 εκατ. ευρώ, προκειμένου ο Οργανισμός να υλοποιήσει τις απαιτούμενες παρεμβάσεις για την καλύτερη λειτουργία των τρένων, θέτοντας, ταυτόχρονα, ένα πλαίσιο εποπτείας, λογοδοσίας και μετρήσιμων αποτελεσμάτων από τον πλευρά του ΟΣΕ.

Στην ίδια κατεύθυνση, με διοικητική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποσύρεται η προσφυγή που είχε κατατεθεί, τον Φεβρουάριο του 2023, κατά της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και διευκολύνεται η χρηματοδότηση του ΟΣΕ από το Ελληνικό Δημόσιο.

Επιβεβαιώνεται, έτσι, η ορθή προσαρμογή της συμβατικής σχέσης Ελληνικού

Δημοσίου – ΟΣΕ στην ευρωπαϊκή νομοθεσία, με πλήρη συμμόρφωση στα θεσμικά μέτρα χρηματοδότησης που θέτει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με το ενωσιακό ρυθμιστικό πλαίσιο.

Επίσης, συστήσαμε και συγκροτήσαμε, στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, Επιτροπή αποτελούμενη από τους εμπλεκόμενους φορείς (stakeholders), για την υποστήριξη του εκσυγχρονισμού του σιδηροδρομικού τομέα στην πατρίδα μας.

Τέλος, ολοκληρώθηκε η σηματοδότηση και η τηλεδιοίκηση του δικτύου, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, δυστυχώς όμως προέκυψε η ανάγκη επανεγκατάστασης σε πληγείσες – από τον Daniel – περιοχές.

5η Δέσμη Πολιτικών: Η περαιτέρω ενίσχυση της ασφάλειας των αεροδρομίων, των αερομεταφορών και της αεροναυτιλίας.

Σε αυτή την κατεύθυνση προωθείται ο νέος Κώδικας Δεοντολογίας της ΑΠΑ και ο Εθνικός Κανονισμός Ασφάλειας Πολιτικής Αεροπορίας, ενισχύθηκε η στελέχωση της ΥΠΑ και της ΑΠΑ, ορίσθηκαν Υπεύθυνος Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας και Υπόλογοι Διευθυντές ανά θεματικό τομέα στην ΥΠΑ, καλύπτονται κενά ανθρώπινου δυναμικού μέσω μετακινούμενου προσωπικού στα περιφερειακά αεροδρόμια αρμοδιότητας της ΥΠΑ, δρομολογείται η σύσταση του ΝΠΔΔ για την ΥΠΑ, αξιοποιούνται πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – ύψους 107 εκατ. ευρώ – για την αναβάθμιση αεροδρομιακών υποδομών.

6η Δέσμη Πολιτικών: Η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των μεταφορών, άρρηκτα συνδεδεμένη με τις υποδομές.

Θα πρέπει να διασφαλίσουμε ότι τα νέα έργα υποδομής είναι ανθεκτικά στο κλίμα, συνάδουν με τους περιβαλλοντικούς στόχους, και διασφαλίζουν συνέχεια σε απρόβλεπτες καταστάσεις, οφειλόμενες σε φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές.

Πρόκειται – άλλωστε – για πρόνοιες που ενσωματώνονται στον υπό αναθεώρηση κανονισμό για την ανάπτυξη του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), όπου ο σιδηρόδρομος κατέχει δεσπόζουσα θέση.

Υπενθυμίζεται ότι η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις υποδομές μεταφορών έχει ως στόχο να διευκολύνει τις μεταφορές εντός της Ευρώπης και να μειώσει τις περιφερειακές, οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες, μέσα από την ανάπτυξη διασυνδεδεμένων υποδομών αεροπορικών, οδικών, σιδηροδρομικών και θαλάσσιων μεταφορών.

Αυτό αποτελεί τη βάση της πολιτικής για την ανάπτυξη του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ).

Στις 14 Δεκεμβρίου 2021, η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αναθεώρηση των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών.

Η πρόταση εδράζεται σε ένα πλαίσιο δέσμης τεσσάρων πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό του συστήματος μεταφορών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και στη στήριξη της μετάβασης σε καθαρότερη, πιο πράσινη και εξυπνότερη κινητικότητα.

Ο Κανονισμός αναμένεται να τεθεί σε ισχύ το 1ο εξάμηνο του 2024.

Στόχος της πρωτοβουλίας είναι η οικοδόμηση ενός αξιόπιστου, απρόσκοπτου και υψηλής ποιότητας δικτύου μεταφορών, που θα διασφαλίζει βιώσιμη συνδεσιμότητα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση έως το 2050.

Το αναθεωρημένο δίκτυο μεταφορών θα συμβάλει στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και θα προάγει την αποδοτικότητα, τη διατροφικότητα, τη διαλειτουργικότητα και την ανθεκτικότητα των υποδομών μεταφορών.

Σε επίπεδο Διαδρόμων, που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά του δικτύου μεταφορών, η βασική αλλαγή για την Ελλάδα είναι η κατάργηση του Orient - East Med Corridor (OEM), ο οποίος με τον Κανονισμό του 2013 αποτελεί τον μοναδικό διάδρομο που συνδέει τη χώρα με την Κεντρική Ευρώπη, και η είσοδος δύο νέων, με διαφορετική αρχιτεκτονική από αυτή του OEM.

Πρόκειται για:

- Τον Ευρωπαϊκό Διάδρομο Μεταφορών Δυτικών Βαλκανίων - Ανατολικής Μεσογείου, που αναβιώνει τον Πανευρωπαϊκό Διάδρομο 10, και συνδέει την Ελλάδα με Αυστρία, Σερβία, Σλοβενία, Κροατία, Βόρεια Μακεδονία.
- Και τον Ευρωπαϊκό Διάδρομο Βαλτικής - Μαύρης Θάλασσας - Αιγαίου, μετεξέλιξη του υφιστάμενου Ανατολής/Ανατολικής Μεσογείου, που συνδέει την Ελλάδα με Βουλγαρία, Ρουμανία, Ουγγαρία, Σλοβακία, Πολωνία, κ.λπ..

Στη δίνη των γεωπολιτικών εξελίξεων, εν λόγω διάδρομος επεκτάθηκε προς Ουκρανία (Οδησό) και τη Δημοκρατία της Μολδαβίας.

Η προστιθέμενη αξία της οικοδόμησης ενός δικτύου, με κοινά τεχνικά πρότυπα, στη βάση της οικονομικής στήριξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την Ελλάδα, με την τρέχουσα αναθεώρηση ενισχύεται από τους εξής παράγοντες και πρωτοβουλίες:

- 1ον. Την περαιτέρω προώθηση της συνδεσιμότητας και τον συντονισμό

δυνάμεων για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών με χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός συνήθους βεληνεκούς, όπως αυτές της Βαλτικής, καθώς και με τρίτες χώρες.

Τίθεται η βάση για συντομότερες διαδρομές μέσω των Δυτικών Βαλκανίων, αναβιώνει η σύνδεση με τη Βόρεια Μακεδονία, και διαμορφώνεται συνέχεια δικτύων προς Αλβανία.

- 2ον. Την προώθηση της κάθετης δικτύωσης της χώρας και την τριμερή συνεργασία με Βουλγαρία και Ρουμανία, ώστε τα δίκτυά τους να αναπτυχθούν και να τροφοδοτήσουν το ελληνικό οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο και τα λιμάνια της Βόρειας Ελλάδας. Θεσσαλονίκη, Καβάλα και Αλεξανδρούπολη συνδέονται με Βάρνα, Ρούσσε, Μπουργκάς, Κωστάντζα.
- 3ον. Το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης αποκτά στρατηγικό ρόλο για τις μεταφορές, την ενέργεια και την ασφάλεια και σταθερότητα στην ευρύτερη περιοχή, και εντάσσεται στο εκτεταμένο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών.
- 4ον. Η χώρα καθίσταται συνομιλητής στην αναζήτηση εναλλακτικών διαδρομών για την εξαγωγή Ουκρανικών σιτηρών, μετά την κατάρρευση της συμφωνίας του Βοσπόρου.

Με τις υφιστάμενες δυνατότητες δικτύων και λιμανιών, ιδιαίτερα της Θεσσαλονίκης και της Αλεξανδρούπολης, διαμορφώνεται η βραχυπρόθεσμη προοπτική νέας Λωρίδας Αλληλεγγύης, με τη συμμετοχή της Ελλάδας.

Σταδιακά και μεσομακροπρόθεσμα, με τις κατάλληλες επενδύσεις, δύναται αυτή να εδραιωθεί ως εμπορευματική διαδρομή.

7η Δέσμη Πολιτικών: Η άμεση αποκατάσταση των ζημιών στις υποδομές των πληγισίων περιοχών, με έργα υψηλότερης ανθεκτικότητας.

Απαιτούνται πόροι και χρόνος. Και στα δύο ζητήματα, υπήρξαν άμεσες κυβερνητικές πρωτοβουλίες.

Ως προς τους πόρους, με την αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδίου Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης, θα συμπεριληφθούν έργα υποδομών, ύψους 600 εκατ. ευρώ. Εξ αυτών, πάνω από 185 εκατ. ευρώ θα απαιτηθούν για την ανάταξη του σιδηροδρομικού δικτύου.

Προχωρήσαμε, ήδη, στην έκδοση πρόσκλησης χρηματοδότησης για την υποβολή πρότασης στο υπουργείο με στόχο την αποκατάσταση της σιδηροδρομικής γραμμής καθόδου στον άξονα Αθήνα - Θεσσαλονίκη, προκειμένου ο ΟΣΕ να χρηματοδοτήσει έργα ύψους 14 εκατ. ευρώ.

Ως προς τον χρόνο, με Διάταξη Νόμου ανατίθεται στο υπουργείο ο σχεδιασμός και η

άμεση εκτέλεση επειγόντων έργων αποκατάστασης στις πληγείσες περιοχές που δεν ανήκουν σήμερα στην αρμοδιότητα του Υπουργείου.

Ήδη υπήρξαν οι πρώτες σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά από εισήγηση του υπουργού Υποδομών και Μεταφορών.

Αυτές είναι κάποιες από τις πολιτικές πρωτοβουλίες που ήδη αναλάβαμε στην αρχή της νέας διακυβέρνησης.

Όλα τα παραπάνω έχουμε την ισχυρή βούληση να τα τρέξουμε με καλούς ρυθμούς, με ποιότητα και αποδοτικότητα, ώστε σε τέσσερα χρόνια, να μπορούμε τεκμηριωμένα να ισχυριζόμαστε ότι η χώρα μας ενισχύει τη θέση της ως θετικό παράδειγμα, ως «παίκτης» θετικής μνημόνευσης.